

**Vlada Republike Crne Gore
Ministarstvo kulture i medija
Podgorica**

**Centralna narodna biblioteka RCG
"Đurđe Crnojević" - Cetinje**

**PROGRAM RADA
za 2006. godinu**

Cetinje, februar 2006.

UVOD

Realizacija I faze sanacije, restauracije i adaptacije objekata CNB

Početak 2006. godine, tačnije u martu mjesecu, očekuju se radovi, odnosno početak realizacije I faze Projekta sanacije, restauracije i adaptacije objekata Biblioteke na kompleksu bivšeg italijanskog poslanstva. Predviđeni su radovi na sanaciji krova, sanaciji i restauraciji fasade i terasa, zatim radovi na zamjenai ili popravci spoljne stolarije, zamjeni podova na svim spratovima stare zgrade, radovi na rekonstrukciji električne instalacije i na ugradnji sistema protivpožarne i protivprovalne zaštite.

Ovi radovi su najurgentniji kako bi se zaštitila zgrada od daljeg propadanja, sačuvao spomenik kulture, a isto tako obezbijedili uslovi za čuvanje bibliotečke građe koja je takođe kulturna baština.

Nadamo se da će biti odabrani najbolji izvođači kako bi radovi bili kvalitetno urađeni.

Takođe očekujemo da će donator prepoznati potrebu Biblioteke za finansiranjem nastavka radova, odnosno svih intervencija koje se nalaze u programsko projektnom zadatku i Idejnom projektu.

Ukoliko se obezbijede finansijska sredstva za završetak svih predviđenih radova, dobili bi potpuno restauriranu zgradu, sa svim savremenim uređajima i sadržajima koje treba da ima jedna moderna biblioteka, sa pristojnim uslovima za rad zaposlenih i sa neophodnim servisima koje treba da ima savremeni korisnik, čitalac i posjetilac.

Realizacija II faze Projekta VBCG

Nakon stvaranja osnovnih preduslova krajem 2005. godine za formiranje Centra VBCG - nabavke opreme, implementacija ove službe u akt o sistematizaciji CNB, angažovanje po ugovoru inženjera računarstva - prije pokretanja II faze projekta doći će do raskidanja pojedinačnih ugovora koje su biblioteke u Crnoj Gori skalapale sa IZUM-om. CNB će sa IZUM-om potpisati krovni ugovor, a sve ostale biblioteke potpisivaće pojedinačne ugovore sa CNB o korišćenju programske opreme COBISS.

II faza Projekta će početi nakon toga, a podrazumijeva uključenje svih narodnih (opštinskih) biblioteka, zatim nekoliko fakultetskih koje još nijesu pristupile sistemu, kao i par najznačajnijih specijalnih biblioteka.

Formiranje Odjeljenja za razvoj bibliotečke djelatnosti i u okviru njega dvije službe Centar VBCG i Matična služba – nova radna mjesta

Na sjednici UO CNB iz decembra 2005. god. usvojene su Izmjene i dopune akta o sistematizaciji Biblioteke. U sistematizaciji je inkorporirana Služba koja će da vodi poslove Centra VBCG. Formiranje Centra predpostavlja nova radna mjesta sa odgovarajućim profilom stručnosti. Da bi ova služba funkcionisala potrebna su 4 izvršioca, odnosno neophodno je obezbijediti iz budžeta dodatna sredstva u bruto iznosu za visoku stručnu spremu.

Publikovanje i promocija nove WEB stranice CNB

Kako je web strana elektronska publikacija, to smo odložili njeno objavljivanje, dok ne sprovedemo sve potrebne procedure: ugovor sa kreatorom, sastavljanje uredničkog tima koji će da verifikuje pripremljene tekstove prije objavljivanja, zatim obuka i priprema naših informatičara koji će dopunjavati i ažurirati web stranicu, izbor tekstova za prevod na engleski, itd.

Moramo konstatovati ovdje, a to je prisutno u svim segmentima gdje se pokreću novi poslovi, da nedostaje odgovarajući kadar. Jedan izvršilac ne može objektivno da vodi službu, potrebni su timovi kako bi se određeni segmenti poslova mogli obavljati na zadovoljavajući način.

U očekivanju novih zakonskih dokumenata- izrada novih podzakonskih akata, priprema nove organizacije i sistematizacije

Zastarjeli zakonski propisi, akta, pravilnici i ostali dokumenti su često prepreka za nove programe i razvojne projekte. Očekujemo da će konačno ove godine doći na red novi zakon o bibliotečkoj djelatnosti, da će se institucija obaveznog primjerka smjestiti u novi drugačiji i strožiji zakonski okvir, kako ne bi bili nemoćni svjedoci ne-zaštite i ne-čuvanja kulturne baštine.

Razvoj i modernizacija CNB podrazumijeva sagledavanje nove organizacije posla, sa predviđanjem optimalnog broja zaposlenih, odgovarajućeg profila, stručnosti.

Revizija posebnih zbirki i ostalih fondova i reorganizacija smještaja

Uvođenjem novih tehnologija neka radna mjesta se oslobađaju, a nova otvaraju, tako da će se zahvaljujući COBISS/Net-u određeni broj bibliotekara koji su obrađivali tekući priliv knjiga rasporediti na obradi posebnih zbirki. Posebni fondovi su prepoznatljivost svake biblioteke, pa će u ovoj godini biti prioritet stručna obrada "montenegrine", legata, muzičke zbirke, kartografsko-geografske zbirke, rukopisne zbirke i zbirke dokumenata, fonda stare i rijetke knjige. Ovim poslovima će prethoditi revizija, a revizija će se nastaviti na fondu časopisa, na I, II i III signaturi u osnovnom fondu knjiga. Tokom revizije će se uraditi izvjesna pomjeranja polica u cilju racionalizacije prostora za smještaj bibliotečke građe.

Pronalaženje novih donatora i pripremanje projekata koji se mogu kandidovati

U zgradi bivšeg francuskog poslanstva čuvaju se najvrednije i najstarije kolekcije : zbirka "montenegrina" - nacionalni fond, stara i rijetka knjiga, legati, fotografije i plakati, razne arhivalije. Objekat je u veoma lošem stanju, a fondovi u njemu izloženi svakojakom riziku. Neophodno je angažovanje Ministarstva kulture i medija i Vlade Crne Gore da se usmjere donatorska sredstva, a i sopstvena, u cilju sanacije i restauracije ovog objekta koji predstavlja spomenik arhitekture, kao i adaptacije sa ugradnjom sistema

zaštite kako bi se kulturna baština koja se u njemu nalazi sačuvala i obezbijedila. Osim toga, cilj je da izložimo publici najvrednije, najstarije i po raznim kriterijumima izuzetne primjerke iz zbirke, ali ovi projekti mogu doći tek nakon spoljnog i unutrašnjeg uređenja zgrade.

Isto tako, potrebna su sredstva za projekte mikrofilmovanja ugrožene crnogorske periodike, skeniranja mikrofilmova i potom njihove konverzije u digitalni oblik. Na ovaj način imali bi trajnu zaštitu naslova koji predstavljaju kulturnu baštinu, njihovu konzervaciju i dostupnost najširem i najudaljenijem krugu korisnika.

Ista vrsta zaštite bi se radila i za staru i rijetku knjigu, rukopise, karte, fotografije, plakate, itd. Projekti digitalizacije su prilično skupi, stoga je potrebno odrediti prioritete i raditi zajedno sa muzejima i arhivima na ovim poslovima kao što to rade druge zemlje. O strategiji, određivanju prioriteta, planovima rada na očuvanju i prezentaciji kulturne baštine, treba da brine jedno tijelo koje bi se formiralo na nacionalnom nivou i koordiniralo projekte digitalizacije.

Neophodno je takođe obezbijediti donatorska sredstva za finansiranje završetka Projekta retrospektivne crnogorske bibliografije 1494-1994.

Redovne aktivnosti

U sklopu redovnih aktivnosti Biblioteke, obavljaće se sljedeći poslovi:

- prikupljanje po svim vidovima nabavke bibliotečkog materijala;
- nabavka i kompletiranje zbirke "montenegrina"
- obrada tekućeg priliva knjiga, obrada crnogorske periodike, obrada zbirki;
- ISBN agencija, ISSN agencija, CIP zapisi, bar-kod;
- izrada i publikovanje Tekuće crnogorske bibliografije knjiga;
- izrada tekuće bibliografije članaka;
- izložbe, prezentacije, sajmovi;
- rad sa korisnicima, informacije i ostale usluge;
- učešće na međunarodnim skupovima i u međunarodnim projektima;
- članstvo u međunarodnim organizacijama;
- publikovanje časopisa "Bibliografski vjesnik" i posebnih izdanja iz domena bibliotekarstva, bibliografije i kulturne istorije;
- konzervacija i restauracija ugroženog knjižnog fonda;
- rad na povezima starih knjiga i knjigovezački poslovi;
- svi ostali poslovi: pravni, administrativni, računovodstveni, poslovi na održavanju i obezbjeđenju objekata.

Jelena Đurović
Direktor

ODJELJENJE ZA POPUNJAVANJE, KORIŠĆENJE I ČUVANJE FONDOVA

Program rada Odjeljenja za 2006. godinu predviđa realizaciju osnovnih zadataka, preko kojih se ostvaruju neke od zakonskih funkcija Centralne narodne biblioteke. Najveći problem Odjeljenja je smještaj fondova, jer je magacinski prostor gotovo popunjen. Stoga je neophodna hitna reorganizacija fondova u cilju bolje iskorišćenosti prostora i stvaranja uslova za smještaj publikacija za period od deset godina. Smatramo da je ovo prioritet u 2006. godini, što znači da se sa ovim poslovima mora početi čim klimatski uslovi u magacinu budu povoljniji za duži boravak zaposlenih (period maj – oktobar).

Kompletiranje fondova

- Problem obaveznog primjerka se naglašava iz godine u godinu u svim izvještajima i programima rada. Poznato je da je CNB “Đurđe Crnojević” obavezna da prati izdavačku djelatnost u Crnoj Gori i da prikuplja i obezbjeđuje sve ono što nije putem obaveznog primjerka dobila. Ti drugi vidovi kompletiranja fondova (selektivna nabavka) su kupovina ili poklon od institucija i pojedinaca. S obzirom da je saradnja na relaciji Biblioteka – izdavači veoma slaba, do donošenja novog **Zakona o obaveznom primjerku**, neophodno je predvidjeti sredstva za kupovinu publikacija. U prethodnoj godini tražen je iznos od 10.000 eura za ove potrebe pa ga treba u tom iznosu ponovo planirati. Sredstva bi se prvenstveno utrošila za kompletiranje naslova u fondu "montenegrine". Kupovina stranih časopisa kao i baza podataka takođe se mora planirati.

Za potrebe fondova CNB potrebno je izdvojiti sredstva za otkup:

1. fond “Montenegrine”
2. staru i rijetku knjigu
3. Legat dr Nika S. Martinovića
4. Legat Novaka Zuberera
5. pretplata na strane časopise (6 naslova na engleskom jeziku)
6. godišnja članarina za IFLU (od 2002. g. je redovno podmirujemo).

Ostale potrebe

1. nabavka kompjuterske opreme za periodiku, magacin i konzervatorsku laboratoriju (4 PC)
2. obezbjeđivanje sredstava za rad matične službe, što podrazumijeva stručne posjete narodnim bibliotekama,

- održavanje seminara za obrazovanje bibliotekškog kadra, instruktivni rad na terenu, i sl.
3. izrada reklamno-informativnog materijala Biblioteke s ciljem popularizacije i afirmacije knjižnih i dr. fondova, INTERNET čitaonice, rada s korisnicima i sl.
 4. troškovi slanja knjiga u zemlji i inostranstvu (međubiblioteka pozajmica, međunarodna razmjena)
 5. kupovina internacionalnih Iflinih vaučera za međunarodnu pozajmicu.....(23 vaučera)
 6. izrada evidencionih kartona za čitaonicu, prijemno odjeljenje, kartona periodike, bušenje listića (usluge štamparija)
 7. izrada naljepnica sa oznakom CNB "Đurđe Crnojević" za sve fondove (usluge "Obod-Genexa")
 8. nabavka knjigovezačkog materijala (lepenka, bezdrveni karton za listiće, knjigovezačko platno, papir za pakovanje, šagrin, knjigovezački lijepak, idr.)

Revizija i reorganizacija fondova

Revizija fondova Centralne narodne biblioteke je bila predviđena i prošlogodišnjim programom, ali nije realizovana iz dobro poznatih razloga (klimatski uslovi u magacinu). Takođe, automatizacija poslova na inventarisanju bibliotečke građe se pokazala kao prioritet za unapređenje djelatnosti Odjeljenja.

Stoga se u 2006. godini planira revizija i reorganizacija svih fondova (monografske publikacije, časopisi, rukopisna, kartografska i muzička zbirka).

- **Reviziju časopisa** (još oko 4.000 naslova) treba nastaviti, jer je urađeno oko 6200 naslova (ostalo je oko 4000 naslova). Ovo tim prije što se već radi automatska obrada časopisa, a planira se i automatska obrada novina. Na poslovima revizije časopisa potreban je angažman **2 bibliotekara**, koji bi se mjesečno smjenjivali. Posao bi se odvijao u toku radnog vremena, a zbog veoma teških klimatskih uslova u depou Biblioteke, neophodno je odrediti makar simbolični iznos nadoknade. Revizija iziskuje i dodatna sredstva u smislu nabavke knjigovezačkog i ostalog materijala za popravke, povez i prepovez oštećenih svesaka časopisa .
- **Revizija monografskih publikacija** otpočeće takođe u ovoj godini. Planirana je revizija svih signatura (I signatura ukupno 192000 knjiga, II signatura 167000 knjiga, III signatura 37000, IV signatura 5500, IVa 5000, V signatura 178000). Tempo rada na reviziji je nemoguće odrediti, jer će se poslovi koordinirati sa retroaktivnim unosom knjiga u bazu podataka i izmještanjem fondova. Revizija je, inače, jedan od najsloženijih bibliotečko-administrativnih poslova u bibliotekama, koji iziskuje brojne evidencije, upoređivanja sa

inventarnim knjigama i sa podacima prethodne revizije, ispisivanje deziderata, zapisnika i sl. Radila bi se, takođe, u okviru radnog vremena, a potreban je angažman **8 bibliotekara** (po 2 za svaku signaturu).

- **Revizija posebnih fondova (Rukopisna zbirka, Kartografsko-geografska zbirka, Zbirka muzikalija)** je neophodna, jer se ove godine planira obuka bibliotekara i početak obrade ove specifične građe. Rukopisna zbirka sadrži oko 1300 bibl. jedinica, Zbirka muzikalija 22637, dok Kartografsko-geografska sadrži oko 2500 jedinica.

Troškovi revizije bi izgledali ovako:

1. nadoknada za rad na reviziji (10 izvršilaca)
2. nabavka knjigovezačkog materijala za popravku i prepovez oštećenih primjeraka, konzervatorske intervencije,
3. mehaničko čišćenje i sl.

Međunarodna aktivnost

1. Godišnja konferencija IFLA-e u Seulu, Koreja 2006
2. Godišnja konferencija ISBN centara, Pariz, 2006
3. Godišnja konferencija ISSN centara, Stokholm, 2006
4. Godišnja COBISS konferencija, Maribor 2006
5. Konferencija CEI, Sofija, 2006

Kulturna aktivnost

1. Strana knjiga i periodika u fondovima Centralne biblioteke (izložba, po oblastima, jezicima itd.)
2. Prodajna izložba izdanja Centralne biblioteke u samoj Biblioteci, Podgorici i Nikšiću (u trajanju po nedjelju dana, sa značajnim popustom u cijeni)
3. Izložba bibliofilskih izdanja iz fonda Centralne biblioteke, zatim neobičnih izdanja, formata ... itd.
4. Međunarodni sajam knjiga, Podgorica, april 2006
5. Beogradski sajam knjiga, oktobar 2006

Kadrovske potrebe

U Odjeljenju za prijem, popunjavanje i korišćenje fondova je evidentan nedostatak visokoobrazovanog kadra i potrebno je angažovati još 2 bibliotekara. Ovo je naročito izraženo na poslovima međunarodne saradnje i razmjene publikacija. Referat bibliotekara na poslovima međunarodne razmjene je preopterećen od kada je Centralna biblioteka postala nacionalni ISSN centar za Crnu Goru. Takođe, za rad na promovisanju i prezentaciji fondova potrebno je uposliti jednog bibliotekara.

ODJELJENJE ZA OBRADU BIBLIOTEČKOG MATERIJALA

U Odjeljenju za stručnu obradu bibliotečkog materijala glavni poslovi su se obavljali na automatskoj obradi bibliotečke građe po međunarodnim standardima. Osim autorske obrade monografskih publikacija (za osnovni i muzejski fond, dobijene putem obaveznog primjerka, razmjenom, poklonom ili kupovinom) radilo se i na automatskoj obradi serijskih publikacija. Krajem 2004. godine, zaživio je COBISS.NET, koji je od izuzetnog značaja za Odjeljenje obrade. Ova mreža podržava preuzimanje zapisa iz drugih baza (COBISS.SR, COBIB.BH i COBIB.MK) čime se značajno racionalizuju tekući poslovi. Ovakav način obrade bibliotečke građe stvara uslove za nastavak rada na posebnim zbirkama i njihovoj automatskoj obradi.

Pregled planiranih osnovnih zadataka

Obrada monografskih publikacija

Obrada monografskih publikacija	tekući priliv
	12000 (od toga 700 publ. obaveznog crnogorskog primjerka)

Napomene: Od cjelokupnog tekućeg priliva 80% publikacija je moguće unijeti u bazu podataka putem COBISS.NET-a (9600 bibliotečkih jedinica), a 20% za obradu (2400 bibliotečkih jedinica). Na poslovima obrade potrebno je angažovati dva bibliotekara. Oni bi po potrebi bili uključeni i u ostale poslove (retroaktivan unos zapisa).

Poslovi na preuzimanju zapisa (za tekuću građu) putem COBISS.NET-a, kao i izrada inicijalnih zapisa obavljace se u Prijemnom odjeljenju (za ove poslove su osposobljena tri knjižničara).

Redakcija monografskih publikacija

Zaostaci na redakciji su skoro eliminisani. Na tim poslovima su osim dva postojeća redaktora bila angažovana još tri bibliotekara (za redakciju je ostalo još oko 1300 monografskih publikacija). Potrebno je riješiti i ovaj, ne tako veliki, zaostatak. Planiramo da za honorarni rad uključimo jednog bibliotekara koji bi ovaj posao odradio za šest mjeseci.

Za poslove na redakciji potrebna su četiri redaktora. Procjena je da bi 50% bilo redigovano na uobičajen način, a ostalih 50% publikacija (redigovani zapisi preuzeti putem COBISS.NET-a iz drugih baza) bilo bi redigovano po skraćenom postupku. Akcenat bi bio na nekim bitnim segmentima kataloškog zapisa.

Jedan od redaktora bi bio angažovan za izradu CIP zapisa, uključivanje crnogorskih izdavača u ISBN – bazu, dodjelu ISBN broja i izradu bar-coda.

Obrada serijskih publikacija

Obrada serijskih publikacija	tekući prilog	zaostaci - retroaktivan unos
	700 (od toga 150 nasl. crnogorske periodike)	100 nasl.

Napomene: Za automatsku obradu serijskih publikacija nije dovoljna jedna radna jedinica pa je u planu da se na ovim poslovima uključi još jedan bibliotekar koji bi radio na retroaktivnom unosu ove građe.

Obrada posebnih zbirki

Obrada posebnih zbirki	tekući prilog	zaostaci retroaktivan unos
	573	3000

Napomena: Za automatsku obradu posebnih zbirki (muzička, kartografsko-geografska i rukopisna) potrebno je obezbijediti tri radne jedinice. Potrebna je i edukacija tri bibliotekara koji bi radili na tim poslovima. Obuka bi se obavila u Narodnoj biblioteci Srbije.

Kucanje, korektura, štampanje i ulaganje listića u odgovarajuće kataloge

Korektura kataloških listića	13000
Ulaganje listića u kataloge	14000
Štampanje naljepnica sa "bar-codom"	20000

Napomene: Zaostaci na prekucavanju listića su gotovo eliminisani. Zaostatak (oko 1000 listića) bi se riješio povlačenjem knjiga iz magacina na osnovu rukopisnih listića i obradom putem COBISS.NET-a. Namjeravamo da ubrzamo rad na korekturi kataloških listića i ulaganju istih u autorski i stručni (javni i interni) katalog (oko 12000 listića).

Da bi se planirani poslovi ostvarili potrebno je obezbijediti kako odgovarajuću kadrovsku strukturu, tako i potrebnu tehničku opremu.

Oprema

Automatizacija obrade monografskih i serijskih publikacija je u potpunosti pokrivena. U protekloj godini nije bilo mogućnosti da se postojeća četiri terminala zamijene sa računarima. Pokretanje rada na automatskoj obradi zbirki (muzičkoj , kartografsko-geografskoj i rukopisnoj) iziskuje tri računara sa određenim konfiguracijama. Kada je u pitanju muzička zbirka, potrebno je obezbijediti odgovarajuću tehničku opremu koja bi omogućila presnimavanje zvučnih zapisa sa kasete i ploča jer je trajnost ovih nosača zvuka ograničena. Sami smještaj ove specifične građe zahtijeva poseban inventar koji bi omogućio adekvatno čuvanje.

Edukacija i instruktorski rad

U Odjeljenju će se kao i prethodnih godina vršiti edukacija bibliotekara, viših knjižničara, knjižničara iz drugih odjeljenja kao i instruktorski rad sa kandidatima za polaganje Stručnog ispita i pripravnicima. Obuka za tri bibliotekara će se obaviti u Narodnoj biblioteci Srbije.

Nacionalna ISBN agencija za Crnu Goru dodjeljuje ISBN brojeve za izdavače sa teritorije Crne Gore od aprila 2005. ISBN (International Standard Book Number – Međunarodni standardni broj knjige) je jedinstven identifikator knjiga i drugih omeđenih publikacija bez obzira na medij na kome su objavljene. Bilo bi od velike koristi kada bi bibliotekar koji radi na dodjeli ISBN brojeva i uključivanju novih izdavača u lokalnu ISBN bazu podataka mogao prisustvovati godišnjem sastanku ISBN agencija, posebno zato što se u toku naredne godine prelazi na novi sistem dodjele brojeva od 13 cifara.

Honorarni poslovi

Potrebno je organizovati honorarni rad kako bi se eliminisali zaostaci na redakciji. Na ovim poslovima bi bio uključen jedan redaktor u trajanju od šest mjeseci.

MUZEJSKO ODJELJENJE

Muzejsko odjeljenje prikuplja, obrađuje, čuva i daje na korišćenje muzejsko-arhivski fond crnogorske nacionalne biblioteke. Ovom fondu pripada "montenegrina" ili "черногорика" (crnogorska knjiga i crnogorska periodika), Zbirka stare i rijetke knjige i pet legata. Dakle, najznačajniji i najvrijedniji dio fondova Centralne narodne biblioteke "Đ. Crnojević".

Odjeljenje je smješteno u posebnom objektu, zgradi bivšeg Francuskog poslanstva, koja funkcionalno ne odgovara njegovim potrebama. I ne samo to. Fondovi Muzejskog odjeljenja u ovom objektu nijesu bezbjedni, zbog dotrajale krovne konstrukcije, loše elektro-instalacije i uopšte njegove ruiniranosti. Izdvojenost ovog Odjeljenja iz glavne zgrade CNB otežava i njegovu komunikaciju sa ostalim organizacionim jedinicama. Zbog nedostatka adekvatnog prostora, javlja se problem smještaja novih legata, koji organizaciono pripadaju ovom Odjeljenju. Vrlo brzo će biti izražen i problem nedostatka prostora za smještaj crnogorske knjige.

Izdvojenost Muzejskog odjeljenja zahtijeva od CNB i dodatna sredstva za zagrijavanje, održavanje i obezbjeđivanje objekta. Planiramo da u ovoj godini uradimo Projekat za sanaciju zgrade bivšeg Francuskog poslanstva i pronađemo moguću donaciju, za njegovu realizaciju.

U saniranom objektu bi fondovi Muzejskog odjeljenja bili bezbjedni i omogućen njegov rad u svim segmentima.

Za 2006. god. se planira nastavak rada na retrospektivnoj, automatskoj obradi dijela crnogorske knjige (neobrađene na ovaj način), započetog krajem 2004. god. Takođe, planiramo i početak automatske obrade monografskih publikacija legata Muzejskog odjeljenja (angažovanjem još jednog bibliotekara). Biće nastavljen rad i na redakciji automatski obrađenih publikacija. Za bržu realizaciju ovih poslova, potrebna je povremena angažovanost još jednog redaktora.

Planiramo i preuzimanje i smještaj legata dr Nika S. Martinovića, kao i evidentiranje legata dr Dušana J. Martinovića, koji je po želji darodavca smješten u radnim prostorijama Odjeljenja, kako bi se koristio kao priručna literatura.

Na popunjavanju fondova će se obavljati redovni poslovi koji podrazumijevaju: preuzimanje monografskih publikacija i njihov odgovarajući smještaj, pruzimanje periodičnih publikacija, njihova tehnička obrada, evidentiranje-kartoniranje, povezivanje i adekvatni smještaj. Za smještaj monografskih publikacija potrebno je obezbijediti kupovinu novih polica.

Fond starih crnogorskih novina (1871-1945) Muzejskog odjeljenja se nalazi u veoma lošem stanju, da se ne bi trebao davati na korišćenje, iako je najviše tražen od strane korisnika. Ovaj fond bi trebalo trajno zaštititi (konzervacijom-restauracijom), skenirati i na taj način koristiti. Realizacija ovog Projekta zahtijeva velika materijalna sredstva, što CNB nije u mogućnosti sama da realizuje.

U Zbirci stare i rijetke knjige će se obavljati sljedeći poslovi: popunjavanje Zbirke, tehnička obrada i signiranje u odgovarajuće inventare i adekvatni smještaj, rad sa korisnicima, kao i nastavak započete automatske obrade ovih publikacija.

U Konzervatorskoj laboratoriji će se nastaviti sa radom na konzervaciji-restauraciji knjiga iz Zbirke stare i rijetke knjige, koji se radi prema Projektu Zavoda za zaštitu spomenika kulture Republike Crne Gore. Nastaviće se i započeti posao na povezivanju knjiga iz Zbirke. Posao na povezivanju konzervirano-restauriranih knjiga Zbirke se takođe radi u saradnji sa Zavodom za zaštitu spomenika kulture. Potrebno je povezati oko 160 knjiga, što zahtijeva velika materijalna sredstva.

Kontinuirano će se obavljati i ostali poslovi u Odjeljenju: rad sa korisnicima, administrativni poslovi i dr.

BIBLIOGRAFSKO ODJELJENJE

Tokom 2006. godine biće nastavljen rad na već započetim rukopisima tekućih bibliografija knjiga. Takođe, radiće se i na rukopisima retrospektivne bibliografije u sklopu projekta *Crnogorska bibliografija 1494-1994*.

Tekuća bibliografija

Rukopis Tekuće bibliografije monografskih publikacija – 2002. godina je odavno završen. Preostalo je da Redakcija bibliografije osmisli konačan izgled ove i budućih svesaka bibliografije, nakon čega će rukopis biti predat u štampu. Planirano je da se ove godine intenziviraju radovi na pomenutim rukopisima tekuće bibliografije sa ciljem eliminisanja evidentnog kašnjenja u izradi i objavljivanju bibliografija. Shodno stepenu urađenih poslova, kao i raspoloživih kadrovskih i tehničkih mogućnosti moguće je pripremiti za štampu i rukopise Tekuće bibliografije knjiga za 2003. i 2004. godinu, pod uslovom da Redakcija bibliografije blagovremeno odradi svoj dio posla i da se obezbijede potrebna finansijska sredstva za štampanje. Na ovaj način bi se eliminisao zastoj u izradi i objavljivanju tekuće bibliografije knjiga. Radiće se i na Tekućoj bibliografiji knjiga za 2006. godinu, a u skladu sa objektivnim mogućnostima dopunjavaće se i bibliografija knjiga za period 1995-2001. godinu.

Osim tekuće bibliografije knjiga u planu je da se u Odjeljenju započne i sa analitičkom obradom priloga u serijskim publikacijama i zbornicima radova. Ova bibliografija će se, po prvi put, raditi na osnovu uzajamnog elektronskog kataloga COBIB.CG, u skladu sa međunarodnim standardom ISBD(CP). Ovaj posao će obavljati bibliograf koji je odlukom Stručnog vijeća CNB, od oktobra prošle godine planiran kao kadrovsko pojačanje Odjeljenja. S obzirom da nemamo prethodnog iskustva na poslovima automatske obrade članaka trebaće bibliografa poslati nekoliko dana u Narodnu biblioteku Srbije u Beograd, radi upoznavanja sa načinom rada na ovim poslovima. Prije prelaska na konkretan rad Redakcija bibliografije treba da izvrši redefinisane Kriterijuma za odabir građe iz tekuće periodike, kao i da utvrdi precizan spisak naslova crnogorske periodike iz kojih će se popisivati članci.

Retrospektivna bibliografija (1494-1994)

Tokom ove godine radiće se na rukopisima četiri bibliografije članaka. Građa rukopisa bibliografije članaka, **Tom III, knj. 15 (1982-1985)** je popisana, sistematizovana po grupama i pripremljena za kompjutersko slaganje. Nakon prispjeća rukopisa sa slaganja uslijediće potrebne korekture teksta, a potom izrada registara i drugih popratnih tekstova (uvodne napomene, popis literature, sadržaj i sl.). Pomenuti poslovi mogu se uraditi za 5-6 mjeseci. Poslije toga rukopis se može izvući na paus i predati u štampu.

U međuvremenu, dok rukopis bude na slaganju, kao i nakon njegovog konačnog završetka bibliograf će raditi na novom rukopisu bibliografije članaka u okviru Četvrtog toma – tzv. eksteriorika. To je bibliografija, **Tom IV, knj. 1, sv. 2 (rasprave, članci i**

književni radovi o Crnoj Gori i Crnogorcima u srpskoj i hrvatskoj periodici i periodici naroda i nacionalnih manjina bivše SFRJ). Ovdje se radi o relativno složenijem procesu rada, pogotovu što će za izradu ovog rukopisa morati da budu korišćeni bibliotečki fondovi i priručna informativna sredstva odgovarajućih nacionalnih biblioteka (što, naravno, podrazumijeva i efikasno, kooperativno funkcionisanje COBISS protokola o slobodnom pretraživanju i kopiranju nacionalnih bibliotečkih baza bivše SFRJ). U početnoj fazi bibliograf će istraživati građu i popisivati priloge iz dostupnih višetomnih edicija prethodno objavljenih bibliografija. To su : *Bibliografija rasprava i članaka* Jugoslavenskog leksikografskog zavoda iz Zagreba, *Bibliografija Jugoslavije* Jugoslovenskog bibliografskog instituta iz Beograda – period 1950-2002, koja je koncipirana u okviru tri serije A, B i C, *Hrvatska retrospektivna bibliografija* u 14 knjiga, zatim razne tekuće bibliografije bivših jugoslovenskih republika, objavljene bibliografije u sveskama *Bibliografskog vjesnika* i sl. U završnoj fazi rukopisa biće potrebno angažovati saradnike iz drugih centara sa precizno ugovorenim uslovima u vezi prikupljanja i obrade građe.

Rad na rukopisu bibliografije članaka, **Tom III, knj. 16 (1986-1988)** biće nastavljen popisivanjem priloga iz crnogorske periodike. Na rukopisu će se raditi samo povremeno, zbog zauzetosti bibliografa na Tekućoj bibliografiji knjiga i drugim poslovima.

Na rukopisima bibliografija članaka, **Tom III, knj. 17 (1989-1991)** i **Tom III, knj. 18 (1992-1994)** biće nastavljen rad popisom priloga iz crnogorske periodike.

Pošto su radovi na projektu *Crnogorska bibliografija 1494-1994.* u završnoj fazi (do sada je publikovano 28 knjiga u 29 svesaka enciklopedijskog formata – sa oko 200000 bibliografskih jedinica o Crnoj Gori i Crnogorcima) bilo bi korisno objavljenu građu prezentirati korisnicima putem moderne digitalne tehnologije – preko CD-Roma i Elektronskog kataloga. Za to bi trebalo uraditi poseban projekat za čiju bi realizaciju bila potrebna znatna finansijska sredstva, kao i adekvatna digitalna oprema.

Edukacija kadrova i instruktorski rad

Aprila prošle godine dva bibliografa iz Odjeljenja su završila početni kurs za Korišćenje programske opreme COBISS/Katalogizacija. Zbog nedostatka kompjutera u Odjeljenju nijesu bili u mogućnosti da vježbaju u seminarskoj bazi, nakon čega bi uslijedilo testiranje za dobijanje licence za rad u COBISS-u. Zbog toga se nalaže nužna potreba za nabavkom nedostajuće kompjuterske opreme, kako zbog navedenog razloga, tako i zbog sve većih potreba za pretraživanje uzajamnih baza ostalih nacionalnih bibliotečkih centara bivših jugoslovenskih republika. Vršice se i obuka pripravnika CNB i kandidata za polaganje bibliotekarskog ispita.

Kadrovske potrebe i oprema

Potreban je jedan bibliotekar sa licencom za analitičku obradu priloga u serijskim publikacijama. Od opreme potrebna su četiri PC računara sa odgovarajućom konfiguracijom i jednim štampačem.

Izdavanje publikacija

Crnogorska bibliografija, **Tom III, knj. 15 (1982-1985) : rasprave, književni radovi u serijskim publikacijama** autora Ljiljane Lipovine i **Crnogorska bibliografija : monografske publikacije** za godine 2002, 2003. i 2004. godinu.

U sklopu projekta *Crnogorska bibliografija 1494-1994* tokom ove godine biće pripremljeni za štampu dva rukopisa i to : **Tom III, knj. 9 (1956-1959) : rasprave, članci i književni radovi u serijskim publikacijama** autora Nikole Rackovića i **Tom IV, knj. 1, sv. 1 (Bibliografija o Crnoj Gori i Crnogorcima na srpskom i jezicima naroda i nacionalnih manjina bivše SFRJ)**, autora Radisava Cajića.

Istraživačko-izdavačka (i štamparska) djelatnost

U zavisnosti od ostvarivane minimalne finansijske podrške, tokom 2006. godine

trebalo bi da realizujemo:

- Časopis **Bibliografski vjesnik**, jedna sveska (za 2006. godinu) obima oko 300 stranica, sa izradom separata: za štampu, autorske honorare, lekturu, korekturu, približno.....5.500 eura.
- **Crnogorska bibliografija 1494-1994. godina**, tom III, knj. 9 *Rasprave, članci i književni radovi u serijskim publikacijama u Crnoj Gori, 1956-1960.* autora Nikole Rackovića. Tokom godine rukopis treba da bude autorski završen, i grafički pripremljen za štampu. Neizvjesna su finansijska potraživanja autora, a grafička priprema treba da iznosi oko.....750 eura.
- **C B**, tom IV, knj. 1 *Bibliografija o Crnoj Gori i Crnogorcima na srpskom, hrvatskom, slovenačkom, makedonskom, bošnjačkom i jezicima narodnosti i nacionalnih manjina na području bivše SFRJ – monografske publikacije*, autora Radoslava-Mića Cajića, penzionisanog bibliotekara iz Beograda. Pod uslovom da autor završi i preda rukopis (što Biblioteka ne uspijeva da ostvari godinama), i uz pretpostavku da će on biti skroman u (izvjesnim) dodatnim finansijskim potraživanjima (bivši urednik C B, dr D. Martinović je uporno tvrdio da je Cajiću isplaćen dogovoreni honorar u punom iznosu), nadamo se da bi zahtijevani honorar od strane Cajića, i grafička priprema – mogli biti realizovani u ukupnom iznosu od cca.....2.000 eura.
- **C B**, tom II, knj. 2 *Serijske publikacije u Crnoj Gori 1982-1994. godina* autora Dragice Šuković: za (završenu) grafičku pripremu, štamparske troškove i osnovni autorski honorar.....4.200 eura. (Moguće je da će štampanje ovog rukopisa biti odgođeno – ako odluči Redakcija ovog projekta – zbog malog obima rukopisa, odnosno potrebe da on bude integralno nastavljen poslije 1994. godine).
- **C B**, tom III, knj. 15 *Rasprave, članci i književni prilozi u crnogorskoj periodici 1982-1985. godina*, autor Ljiljana Lipovina: samo za grafičku pripremu (sa izradom registara u međuvremenu).....900 eura.
- **C B**, tom IV, knj. 2 *Bibliografija o Crnoj Gori i Crnogorcima – rasprave, članci i književni radovi u srpskoj, hrvatskoj, slovenačkoj, makedonskoj i bosansko-hercegovačkoj periodici i periodici narodnosti i nacionalnih manjina na prostorima bivše SFRJ – predstavlja složen izazov, što će uslovljavati boravak autora Ljiljane Lipovine u Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Skoplju. Dinamika istraživanja, vrijeme putovanja i dužina boravka i sl. ne mogu se precizno predvidjeti, ali svakako u 2006. godini treba po ovom osnovu rezervisati3.000 eura.*
- **C B – Tekuća bibliografija monografskih izdanja za 2002, 2003, 2004. i 2005. godinu**; autor Milorad Milović: za štampanje godišnjih svezaka, u manjem tiražu, ukupno oko.....8.000 eura.
- **C B – Tekuća bibliografija članaka, rasprava i književnih priloga u crnogorskoj periodici** (poslije 1994. godine): kadrovskom preraspodjelom u Biblioteci – treba ojačati Bibliografsko odjeljenje za jednog bibliografa na ovim poslovima.

Što se monografskih naslova tiče (u sklopu edicije Posebna izdanja), u 2006.

godini

prioritetno su nam značajni naslovi:

- **Crnogorski leksikon** autora Nikole Rackovića – na čijoj izradi je autor istrajavao punih trideset godina. Kao što je u Izvještaju za 2005. godinu navedeno, rukopis Leksikona je u zadnjoj fazi grafičke pripreme ("preloma"). Biće obima oko 1.200 stranica, formata A-4; tiraž 2.000 primjeraka – u posebno kvalitetnoj štamparskoj realizaciji. Po približnoj procjeni (zavisno i od različito prispijelih ponuda za štampu) – ukupna cijena njegove realizacije iznosiće oko 60.000 eura. U fazi smo pokušaja pravljenja suizdavačkih sporazuma, a za ovako kapitalni kulturni poduhvat očekujemo i direktno, vanredno finansijsko učešće Ministarstva kulture od (za nas naročito značajnih).....15.000 eura.
- **Crnogorski grbovnik** dr Božidara Šekularca i Aleksandra Samardžića je doveden do pauza. Obima je 304 strane, velikog (A-4) formata, i ići će u tiražu od 1.000 primjeraka. S obzirom da 174 strane moraju biti štampane u boji, knjiga će biti rađena na kunzdruku – što (uz tvrd povež, sa takođe višebojnom koricom) veoma poskupljuje cijenu štampanja. S obzirom da najpovoljnija ponuda za obavljanje štamparskih usluga iznosi 12.000 eura, nadamo se da će Ministarstvo imati razumijevanja za pomoć u iznosu od.....5.000 eura. (Napominjemo da su knjigom obuhvaćeni državni, dinastički, crkveni, oblasni, gradski i porodični grbovi u Crnoj Gori).
- **Knjaz Danilo – politički spisi 1852-1860.**, u pripremi i sa predgovornom studijom dr Živka Andrijaševića. Studijom će biti predočen (krivotvoreni) historijski profil knjaza Danila. Dr Andrijašević raspolaže sa preko 600 do sada ne objavljenih dokumenata (na maternjem, francuskom i ruskom jeziku). Za grafičku pripremu i štampu.....1.800 eura.
- **Bibliografija o Njegošu u crnogorskoj periodici** (1966-2004) Lidije Kaluderović. Knjiga će biti većeg formata, obima 550 strana, u tiražu od 600 primjeraka. Za štampu i pripremu.....2.000 eura.
- **Crnogorsko proljeće** akademika Čeda Vukovića. U pitanju su Vukovićeve tipično beletrizovani eseji iz kulturno-istorijskog štiva Crne Gore, tumačeni i kroz prizmu savremenih lingvističkih, književnih, nacionalnih, teorijskih... analiza. Obim pripremljenog i prelomljenog rukopisa je 135 strana (formata 21 x 13 cm, tiraž 600): za realizaciju potrebno.....1.200 eura.

U posebnoj ediciji Bio-bibliografije, u 2005. praktično su pripremljeni za publikovanje naslovi:

- **Portreti IX** dr Dušana Martinovića i
- **Bio-bibliografija akademika Sretena Perovića**, koju je sastavila Anđelka Martinović. Za navedena dva naslova, samo za štamparske troškove ovih relativno obimnih rukopisa (preko 40 št. tabaka). Biblioteka bi trebala obezbijediti oko.....3.000 eura.

U k u p n o 45.800,0

Gl. i odg. urednik izdavačke produkcije C N B

Čedomir Drašković

ODJELJENJE ZA ZAJEDNIČKE I OPŠTE POSLOVE

Odjeljenje za zajedničke i opšte poslove funkcionalno i strukturno ne predstavlja bit i suštinu osnovne djelatnosti ustanove, kao što je Nacionalna biblioteka. Međutim, ta činjenica, koja se maltene podrazumijeva u jednoj specifičnoj, suptilnoj, kreativnoj, kulturnoj sferi djelatnosti, kao što je bibliotekarstvo, ne umanjuje značaj i postojanje jednog organizacionog segmenta, kao što je ovo odjeljenje, u kojem se obavlja niz aktivnosti, koje suštinski nemaju dodirnih tačaka sa bibliotekarstvom kao takvim. Naprotiv! Upravo dobra organizacija, redovno i precizno obavljanje poslove u ovom odjeljenju uz adekvatnu materijalnu opskrbu za rad, su preduslov da se i osnovna djelatnost Ustanove odvija u željenom pravcu. U tom cilju, uz neophodnost finansiranja pojedinih projekata, potrebno je istaći i potrebu povećanja broja izvršilaca na ključnim – stručnim poslovima u ovom odjeljenju. Naime, već duže vrijeme se osjeća potreba za jednim diplomiranim pravnikom i jednim diplomiranim ekonomistom. Takođe, potreban je jedan izvršilac (VŠS ili SSS, poželjno muškarac), koji bi u svom referatu objedinio niz aktivnosti koje, (zbog raznovrsnosti poslova, lokacije Biblioteke u dva, prostorno udaljena, objekta i potrebe stalne kontrole stražarske službe, što je i zakonska obaveza), u sadašnjoj konstalaciji ljudskog potencijala nije moguće kvalitetno ispratiti i odraditi.

Pravno-kadrovski poslovi su po svojoj satrukturi specifični i nikad do kraja predvidljivi, tako da nijesu pogodni za precizno definisanje aktivnosti koji predstoje. No, slijedeći iskustvo iz prethodnih godina i sagledavajući očekivane neophodne promjene u pravnoj regulativi, uopšte, moguće je predvidjeti, odn. planirati bar neke od predstojećih zadataka.

Tako, pored uobičajnih poslova, koji podrazumijevaju blagovremeno pravljenje odgovarajućih rješenja iz oblasti radnih odnosa, ugovora, prijava (odjava) radnika kod nadležnih Fondova, obradu podataka – kako za Biblioteku, kao pravni subjekat, tako i za upošljene, praćenje propisa i njihovo tumačenje, saradnju sa resornim Ministarstvom, (i ostalim po potrebi), ažurnost u evidenciji prisutnosti – odsutnosti upošljenih, i još niz aktivnosti, Služba će se posebno angažovati na sprovođenju, odn. adekvatnoj primjeni novih zakonskih projekata, koji su već doneseni kao i onih koji će se tek donijeti. Naime, krajem godine (2005) Skupština je izglasala Zakon o slobodnom pristupu informacijama, čija primjena, kao jednog novog demokratskog projekta, iziskuje posebnu edukaciju i angažovanje. U cilju sprovođenja navedenog zakona, Služba će izraditi pravni akt, tzv. Vodič za pristup informacijama u posjedu Centralne narodne biblioteke "Đurđe Crnojević".

Sve veća pokrivenost zakonima različitih sfera života, nužno pretpostavlja bavljenje ove Službe tim zakonskim rješenjima, jer neposredno ili posredno, ovi se ipak dotiču poslovanja Biblioteke. Konačno, Zakon o bibliotečkoj djelatnosti, za koji se realno nadat da će biti donesen tokom 2006. godine, Poseban kolektivni ugovor za djelatnost kulture i eventualne (najavljene) izmjene Zakona o radu, nužno će uslovit korekciju postojećih normativnih akata Biblioteke, počev od Statuta, pa do nižih akata.

Sjednice Upravnog odbora, odnosno priprema materijala za iste, zapisnici, odluke..., zatim zapisnici i zaključci sa sastanaka Stručnog vijeća, sve će to, između ostalnog, biti aktivnost ove Službe.

Planirani, a neizvršeni poslovi oko izlučivanja arhivske građe i predaja Državnom arhivu, odradiće se u 2006. godini.

Radni sporovi, (spomenuti u Izvještaju), koji nijesu okončani iziskivaće posebno vrijeme i angažovanje.

Ostale vrste stručne pomoći, savjeti, instrukcije, konsultacije, takođe su u programskoj šemi ove Službe.

Na kraju, napomena: kadrovsko ojačanje neophodno!

Administrativno – računovodstveni poslovi će se odvijati po ustaljenoj šemi, uz redovno praćenje zakonske regulative, koja reguliše oblast finansijskog poslovanja, te u skladu sa tim uvođenjem inovacija u radu. Shodno tome, te činjenici da se u finansijskoj sferi stalno dešavaju zakonske izmjene i uvode novine, biće potrebna edukacija Šefa računovodstva putem učešća na nekom od brojnih stručnih seminara, koji se relativno često održavaju.

Periodični obračun i Završni račun, sa Popisom sredstava i imovine Biblioteke, biće objavljeni u zakonskom roku.

Služba obezbjeđenja i održavanja objekata biblioteke svakodnevno će izvršavati poslove u skladu sa Zakonom i opštim aktima Biblioteke.

S obzirom da neke aktivnosti, koje su bile planirane za 2005. godinu, nijesu realizovane; neophodno je realizovati ih u 2006. godini.

Predstoji:

- **Sanacija centralnog grijanja:**
 - nabavka novog kotla kapaciteta 1,2 MW i ugradnja istog;
 - sanacija toplovodnog cjevoda na mreži;
 - nabavka novog agregata, snage 10 KW;
 - nabavka opreme za klimatizaciju depoa knjiga;
 - proširenje radijatorske mreže.

- **Sanacija protipožarne zaštite, zamjena protivpožarnog alarma, kao i redovno punjenje protivpožarnih aparata;**

- **Nabavka telefonske centrale;**
 - * Nabavka i instaliranje nužne rasvjete u čitavom objektu;
 - * Nabavka potrebnog materijala za elektro i vodovodnu instalaciju.

S obzirom da se u martu-aprilu očekuje početak izvođenja radova na sanaciji zgrade bivše Italijanske legacije, (donacija Vlade Norveške), to će ovo odjeljenje, a posebno Služba održavanja objekata, biti vanredno angažovani na stvaranju što je moguće prihvatljivijih uslova za nesmetano obavljanje redovnih aktivnosti Biblioteke. Znači, ad-hoc rješenja za pojedine segmente poslova, premještanje iz prostorije u prostoriju, razmještaj, instaliranje neophodne opreme itd..., biće nužna.

Posebno se ističe, (po zakonu obavezna), potreba osiguranja zaposlenih od posljedica nesrećnog slučaja na poslu, kao i osiguranje imovine Biblioteke- prevashodno

bibliotečkog fonda, koji predstavlja nacionalni kulturni resurs Crne Gore. Za gore nevedeno, potrebna su znatna finansijska sredstva, shodno prošlogodišnjem Programu.

Takođe je, u cilju poštovanja pravila koja regulišu rad i zaštitu radnika službe održavanja i obezbjeđenja, potrebno nabaviti adekvatnu opremu za izvršioce Službe.

Kao što je u Izvještaju naglašeno, radnice koje održavaju čistoću, obavljaju poslove sa neadekvatnom opremom. U tom cilju, sem sitnije opreme, neophodna je i nabavka još jednog kvalitetnijeg usisivača.

Na kraju, iz godine u godinu planirana potreba nabavke prikladnog vozila za transport bibliotečkog materijala (kombija), ponovo se potencira – i ističe neophodnost opredjeljivanja sredstava za kupovinu istog!

U planiranom periodu, imajući u vidu prethodna iskustva i konkretne izvršioce, ne bi trebalo očekivati duža odsustvovanja (bolovanja i sl.), sem redovnih korišćenja godišnjih odmora, o čemu će se blagovremeno napraviti plan i raspored.

Shodno planiranom, uz adekvatnu finansijsku i kadrovsku podršku, očekujemo blagovremenu realizaciju svih predviđenih poslova u Odjeljenju.

ODJELJENJE ZA RAZVOJ BIBLIOTEČKE DJELATNOSTI

Odjeljenje za razvoj bibliotečke djelatnosti je novoformirano odjeljenje u skladu sa Statutom Biblioteke.

Ovim odjeljenjem zbog racionalizacije radnih mjesta rukovodiće pomoćnik direktora za razvojne programe.

Odjeljenje sačinjavaju dvije službe i to:

- **Služba za izgradnju Virtualne biblioteke Crne Gore (VBCG).** Unutar ove službe se nalazi i **COBISS centar Crne Gore.**

U službi su predviđena sljedeća radna mjesta:

- redaktor hosta;
- stručni saradnik za servis i kontakt sa članicama sistema;
- dva sistem inženjera.

- **Matična služba** u kojoj će raditi jedan bibliotekar (referent)

Odjeljenje za razvoj bibliotečke djelatnosti sa svojim službama je formirano iz razloga unapređivanja rada biblioteka i bibliotečke službe u Crnoj Gori.

Planirane aktivnosti Službe za izgradnju Virtualne biblioteke Crne Gore u 2006 godini su:

1. Povezivanje biblioteka u Crnoj Gori u jedinstven informacijski sistem, čime bi se korisnicima biblioteka - na organizovan i racionalan način - obezbijedio pristup do informacija i dokumenata u elektronskom obliku.

Sistem uzajamne katalogizacije COBISS.CG koji omogućava ovo povezivanje biblioteka je uspostavljen 13.12. 2001. godine i do danas je uključeno devet biblioteka, CNB, UBPG i sedam fakultetskih biblioteka (I faza) i formirana je uzajamna baza podataka (host) koja se nalazi na serveru CNB-a, u kojoj se nalazi **78.487** zapisa.

Zadatak **COBISS centra CG** je da preuzme sve ingerencije od IZUM-a Maribor (koje će biti precizirane potpisivanjem ugovora između Centra i IZUM-a) i da pokrene II fazu, koja podrazumijeva uključivanje oko tridesetak biblioteka (sve javne biblioteke, dio specijalnih i školskih biblioteka) u sistem. Pokretanje II faze bilo je uslovljeno formiranjem COBISS centra CG, koji je CNB "Đurđe Crnojević" formirala u decembru 2005. godine po odluci Upravnog odbora.

Početkom 2006.godine su dva inženjera koji će biti zaduženi za hardverske i softverske probleme na serverima članica sistema obavili obuku u Mariboru.. Zatim bi trebalo da uslijedi obilaženje biblioteka predviđenih za uključivanje u COBISS.CG, da se napravi stručna analiza postojećeg stanja uslova (oprema, internet, mreža, instalacije...) za priključivanje u sistem. Sljedeća faza je potpisivanje ugovora između COBISS Centra i članica sistema COBISS.CG, instaliranje servera, instaliranje testnih, potom pravih baza.

Donacijom IZUM-a Maribor obezbijeđen je dio opreme potrebne za rad Centra i sredstva za kupovinu polovnog vozila potrebnog za obilazak postojećih i budućih članica sistema.

2. Edukacija bibliotekara putem raznih kurseva i seminara u cilju osposobljavanja bibliotekara za korišćenje programske opreme COBISS i omogućivanje dobijanja licenci za rad u COBISS-u.

Planirane aktivnosti Matične službe su:

1. **Obilazak biblioteka u Crnoj Gori**, evidentiranje stanja u njima i davanje uputstava i pružanje pomoći za uklanjanje nedostataka;
2. **Izrade raznih statistika i pregleda** o zatečenom stanju u bibliotekama.

Kadrovske potrebe

Da bi Služba za izgradnju Virtualne biblioteke Crne Gore (VBCG) funkcionisala potrebna su **4 izvršioca**, odnosno neophodno je obezbijediti iz budžeta dodatna sredstva u bruto iznosu za visoku stručnu spremu određenog profila.

Potrebna sredstva i oprema

oprema

1. Kompjuterski stolovi, stolice (15 kom.) i ostali namještaj potreban za opremanje učionice Virtualne biblioteke Crne Gore (Cobiss centar);
2. Učionica Virtualne biblioteke Crne Gore - oprema (računari i ostala potrebna oprema za 15 polaznika);
3. Alati i druga elektronska pomagala potrebna za rad na terenu.

sredstva

1. Sredstva potrebna za dovođenje predavača iz IZUM-a, do dobijanja licenci naših predavača;
2. Sredstva potrebna za obilazak biblioteka od strane Službe VBCG i Matične službe;
3. Sredstva potrebna za umnožavanje svih priručnika za COBISS koji se moraju proslijediti svim novim članicama.

Potrebna finansijska sredstva za Biblioteku za 2006. godinu

I Sredstva za tekuće obaveze

1. Rashodi za materijal	10.994,00€
2. Rashodi za službena putovanja u zemlji i inostranstvu (konferencije, seminari, edukacije u drugim centrima, Cobiss centar, Matična služba...)	17.900,00€
3. Rashodi za reprezentaciju	2.040,00€
4. Rashodi za energetiku - lož ulje - električna energija - gorivo za službena vozila	78.100,50€
5. Rashodi za telefonske usluge	6.588,00€
6. Rashodi za poštanske usluge - međubibliotečka pozajmica - međunarodna razmjena - prijem i otpremanje službene pošte	12.800,40€
7. Rashodi za bankarske usluge	2.500,80€
8. Ugovorene usluge	56.162,80€
- Izdavačka djelatnost (Bibliografski vjesnik i tekuće bibliografije)	10.720,80€
- Usluge usavršavanja zaposlenih	2.592,00€
- Usluge prevođenja, štampanja i umnožavanja	6.500,00€
- COBISS licenca (IZUM Maribor)	5.800,00€
- Osiguranje objekata, opreme i bibliotečkog fonda	4.890,00€
- Osiguranje zaposlenih	1.800,00€
- Ostale ugovorene obaveze (članarina IFLA-e, ISSN, ISBN,...)	4.500,00€
9. Tekuće i investiciono održavanje - Tekuće i investiciono održavanje građevinskih objekata - Tekuće i investiciono održavanje opreme	17.079,60€
UKUPNO:	204.160,10€

II *Posebni projekti i programi*

1. Nabavka knjiga putem kupovine za potrebe popunjavanja fondova i zbirki, i otkup legata dr. Nika Simova Martinovića i Novaka Zubera uključujući smještaj i opremanje prostora	15.000,00€
2. Revizija i reorganizacija fondova i zbirki - osnovni fond monografskih publikacija - osnovni fond časopisa - Rukopisna zbirka - Zbirka muzikalija - Kartografsko geografska zbirka	15.600,60€
3. Redakcija zaostataka zapisa na host-u (1 redaktor)	960,00€
4. Priprema i štampanje Crnogorske bibliografije T3 - Rasprave, članci i književni radovi u serijskim publikacijama Knj. 15 – 1982-1985	8.000,00€
5. Godišnji sastanak direktora matičnih biblioteka Crne Gore	1.500,00€
6. Organizovanje izložbi, promocija ... i izrada pratećih materijala	10.000,00€
7. Organizovanje seminara i kurseva za edukaciju bibliotekara i sticanje licenci za rad bibliotekara u okviru Virtualne biblioteke Crne Gore za biblioteke članice sistema COBISS.CG	7.500,00€
UKUPNO:	58.560,60€

III *Potrebna oprema i osnovna sredstva sa orijentacionom cijenom*

1. Kompjuterska i ostala multimedijalna oprema potrebna za posebne zbirke (Muzička, Kartografsko-geografska i Rukopisna)	12.130,00€
2. Oprema (audio i fotokopir) za potrebe čitaonica	2.000,00€
3. Klima uređaji 8 kd. x 270,00€	2.160,00€
4. Laboratorijska oprema i pomagala za konzervatore	5.000,00€
5. Kompjuterski stolovi, stolice i ostali namještaj potreban za opremanje učionice Virtualne biblioteke Crne Gore (Cobiss centar)	4.500,00€
6. Učionica Virtualne biblioteke Crne - oprema (računari i ostala potrebna oprema)	16.400,00€
7. Vozilo kombi - kupovina na lizing	8.000,00€

8. Oprema za mikrofilmovanje i skeniranje bibliotečke građe	60.000,00€
9. Oprema za stražarsku i portirsku službu	1.462,50€
UKUPNO:	111.652,50€

IV Investicioni programi i projekti i okvirna sredstva za realizaciju

1. Izrada projekta "Restauracija i sanacija enterijera i eksterijera na zgradi bivšeg Francuskog poslanstva"	10.000,00€
2. Restauracija i sanacija enterijera i eksterijera na zgradi bivšeg Francuskog poslanstva	100.000,00€
3. Sanacija centralnog grijanja i kotlova	18.000,00€
4. Ugrađivanje sistema video, evidentiranja, protivpožarnih i protivprovalnih alarmnih sistema	58.000,00€
UKUPNO:	186.000,00€

V Donacija Vlade Kraljevine Norveške za projekat Sanacije, restauracije i adaptacije objekta CNB "Đurđe Crnojević" I faza 414.290,32€

UKUPNO I, II i III 374.299,20€

UKUPNO sa IV 560.379,20€

Jelena Đurović
Direktor